

Затверджено
Вченою радою ДВНЗ
«Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника»
від 29 червня 2016 року,
протокол № 06

**Перелік (оновлений) діючих наукових шкіл
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»**

№ з/п	Назва школи (рік заснування)	Засновник	Керівник	Досягнення наукових шкіл
1	Аксіологічна психологія особистості (1997 р.)	Карпенко З.С., д.психол.н., проф	Карпенко З.С., д.психол.н., проф	Сфера наукових пошуків школи сконцентрована навколо концепції аксіопсихіки й аксіогенезу особистості, в контексті якої досліджуються психологічні механізми розуміння і впливу в царині герменевтики психологічної практики, гендерні, етнокультурні, соціально-політичні та інші аспекти психології розвитку. Учнями школи захищено 17 кандидатських та 2 докторські дисертації. Наукова комунікація між прихильниками аксіопсихологічної школи З.С. Карпенко відбувається в рамках очолюваного нею науково-дослідного Центру «Психологія розвитку особистості» та регулярного проведення всеукраїнських наукових семінарів «Методологічні проблеми психології особистості», а також на шпальтах фахового наукового журналу «Психологія особистості» (гол. ред. – З.С. Карпенко), включеного до наукометричної бази Index Copernicus.
2	Західноукраїнський літературний процес кінця	Кіліченко Л.М. Полєк В.Т.,	Мафтин Н.В., докт.філол.наук,	Наукові зацікавлення школи, пов'язані з літературознавчими дослідженнями провідних спеціалістів у галузі науки про художню

	XIX – початку XX століття: стилі і жанри (1994 р.)	Хороб С.І. докт.філол.наук, професор;	професор	літературу: драматургічно-театрального модернізму (доктор філологічних наук, проф. Хороб С.І.), стильових тенденцій розвитку прози 20-30-х років XX ст. (доктор філологічних наук, проф. Мафтин Н.В.), теорії літератури та психології літературно-художньої творчості (доктор філологічних наук, проф. Піхманець Р.В.), сучасної літературної критики (канд. філол. наук, доц. Баран Є.М.), франкознавства (доктор філологічних наук, проф. Голод Р.Б.), методики викладання історії української літератури (канд. пед. наук, доц. Слоньовська О.В.). В рамках діяльності школи захищено 3 докторських і 6 кандидатських дисертацій, опубліковано 9 монографій, функціонують 2 постійно діючі наукові семінари.
3	Прикарпатська дериватологічна школа (1996 р.)	Грещук В.В., докт.філол.наук, професор	Грещук В.В., докт.філол.наук, професор	Діяльність школи пов'язана з структурно-семантичним та функціональним виявом української мови, вивченням слів у межах історичної діалектичної дериватології. В рамках діяльності школи захищено 2 докторських і 22 кандидатські дисертації, опубліковано 12 монографій, організовано 1 міжнародну конференцію, залучено кошти у суммі 10000 грн від Івано-Франківської ОДА, - 366 271грн. – від МОН України, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
4	Прикарпатський осередок практичної компаративістики (1992 р.)	Матвійшин В.Г., Теплінський М.В. докт.філол.наук, професор	Козлик І.В., докт.філол.наук, професор	Основною сферою діяльності осередку є організація і впровадження системи порівняльного (головним чином у сферах поезики, типології і рецепції) вивчення всього різноманіття зв'язків, контактів між українською і світовою літературою на різних етапах розвитку національного історико-літературного процесу. Провідне місце в об'єкті дослідження віддається зв'язкам між українською літературою та літературами Західної Європи (французькою, англійською, німецькою, австрійською, польською, чеською), а також літературою США. В рамках діяльності школи захищено 2 докторські і 20 кандидатських дисертацій, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
5	Внутрішня форма слова та актуальні проблеми лінгвістики тексту (2000 р.)	Голянич М.І., докт.філол.наук, професор	Голянич М.І., докт.філол.наук, професор	Наукова школа займається вивченням особливостей функціонування внутрішньої форми слова в контексті актуальних проблем лінгвістики тексту. В рамках діяльності школи захищено 2 докторські і 7 кандидатських дисертацій, опубліковано 2 монографії, організовано

				1 міжнародну конференцію, залучено кошти у суммі 10000 грн від Івано-Франківської ОДА, - 366 271грн. – від МОН України, видано 2 словники лінгвістичних термінів, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
6	Семантика і структура тексту (1975 р.)	Кононенко В.І., докт.філол.наук, професор	Кононенко В.І., докт.філол.наук, професор	Відповідно до проблематики цієї школи раз на три роки у Прикарпатському університеті проводиться Міжнародна наукова конференція “Семантика мови і тексту” (відбулося 11 конференцій). Проблематика наукової школи відображена також у журналі “Вісник Прикарпатського університету. Філологія”, членом редколегії якого є В.І.Кононенко, та часописі “Етнос і культура”, головним редактором якого є В.І.Кононенко. Тематика наукової школи висвітлювалась у більше як 30 колективних монографіях. Одним із новаторських напрямів діяльності наукової школи є дослідження регіонального мовлення, передовсім, на матеріалі Західної України. Здійснено, зокрема, аналіз семантичних аспектів художнього мовостилю письменників Наддністрянщини, які відтворювали галицьке мовлення. З цієї проблематики науковці школи виконали держбюджетну тему “Етнічні і мовнокультурні процеси в регіоні (на матеріалі Прикарпаття)” (2007 – 2008 рр.). Досягнення наукової школи професора В.І.Кононенка визнані в Україні та за її межами. Праці, виконані представниками школи, широко використовуються в пропаганді української мови як державної. Розроблена В.І.Кононенком концепція “Українська мова як національний феномен” знайшла велику підтримку у науковій та педагогічній громадськості і була підтримана Національною Академією педагогічних наук України. Праці представників школи опубліковані в журналах і монографіях Інститутів мовознавства та української мови НАН України, Національної академії педагогічних наук України, в журналах Варшавського університету, зокрема “Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze”, в публікаціях у Чехії, Болгарії, Німеччині. Виступи професора В.І.Кононенка на Міжнародних наукових конференціях, Міжнародних конгресах українознавців в багатьох країнах світу одержували високу оцінку її

				учасників. В рамках діяльності школи захищено 4 докторські і 45 кандидатських дисертацій, опубліковано 6 монографій, організовано 2 міжнародні конференції, залучено кошти у суммі 50000 грн. від МОН України, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
7	Школа з фізико-хімічних проблем тонкоплівкового матеріалознавства. (1968 р.)	Фреїк Д.М., докт.хім.наук, професор	Прокопів В.В., канд..фіз.-мат. наук, професор	Наукова школа професора Д.М. Фреїка з фізико- хімічних проблем напівпровідникового матеріалознавства функціонує впродовж 45 років. За цей час крім створених наукових лабораторій за багатьма пріоритетними напрямками наукових досліджень захищено 4 докторські і 56 кандидатських дисертацій, опубліковано понад тисячу наукових статей, монографій, отримано більше сотні патентів на винаходи, виконано ряд наукових проектів у рамках МОН і НАН України та міжнародних проектів (зокрема проекту НАТО). Отримано відзнаки на міжнародних виставках з наукових досягнень. Учнями школи видається періодичний науковий журнал «Фізика і хімія твердого тіла» (з 2000 року – 19 томів по 4 номери щорічно), проводяться раз на два роки Міжнародні конференції з фізики і технології тонких плівок та наносистем (у 2017 році успішно проведена XVI МКФТТПН). Представники школи друкуються у рейтингових міжнародних виданнях з високим імпакт-фактором.
8	Школа магнетизму і нанотехнологій (1977 р).	Остафійчук Б.К., докт.фіз.-мат. наук, професор	Остафійчук Б.К., докт.фіз.-мат. наук, професор	В рамках діяльності школи захищено 7 докторських і 35 кандидатських дисертацій. Особливістю наукової школи є взаємозв'язок освіти і науки, використання наукових досягнень в навчальному процесі, підготовка висококваліфікованих спеціалістів для потреб вищої школи. Основна діяльність школи – отримання і дослідження нових та модифікація вже відомих функціональних матеріалів з унікальними властивостями, які забезпечують високі питомі ємнісні і енергетичні характеристики пристроїв генерації та накопичення електричної енергії. Діяльність наукової школи дає змогу виробити рекомендації виробникам пристроїв генерації та накопичення електричної енергії нового покоління, що дозволить забезпечити суспільство дешевими, екологічно безпечними пристроями малої енергетики. Наукові розробки були реалізовані на

				лабораторних пристроях (суперконденсаторах, гальванічних елементах), які за своїми питомими характеристиками є на рівні відомих світових аналогів або перевищують їх. Отримані результати неодноразово презентувалися на міжнародних конференціях та виставках (Китай, Канада, США, Франція, Словенія, Росія і т.д.), де отримали схвальні відгуки, призи та нагороди. Представники школи друкуються у рейтингових міжнародних виданнях з високим імпакт-фактором.
9	Етноісторична школа (1996 р.)	Кугутяк М.В., докт.іст.,наук, професор	Кугутяк М.В., докт.іст.,наук, професор	Наукова школа з історичної етнології займається дослідженням етнокультурних процесів у Карпатському регіоні від найдавніших часів до наших днів. У рамках діяльності школи постійно діє Карпатська археологічна експедиція “Карпати-Дністер”, яка здійснила цілий ряд важливих відкриттів – унікальних пам’яток історії і культури стародавнього населення краю: Терношорське, Космацьке, Завоєльське, Татарівське та інші святилища з рідкісними у світовій практиці зразками кам’яної монументальної скульптури епохи неоліту і бронзи. Загалом було обстежено об’єкти та проведено археологічні розвідки на території гірських районів Івано-Франківської області (Косівський, Верховинський, Надвірнянський, Рожнятівський, Долинський, Богородчанський райони та м.Яремча). В рамках діяльності школи захищено 3 докторські і 22 кандидатські дисертації, опубліковано 20 монографій, організовано 3 міжнародні конференції, залучено кошти у суммі 35000 грн. від Івано-Франківської ОДА і 15 тис. грн. від Надвірнянської районної ради, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
10	Прикарпатська історична школа (1990 р.)	Грабовецький В.В., докт.іст.,наук, професор	Райківський І.Я. докт.іст.,наук, професор	У рамках школи проводяться дослідження українських національно-визвольних змагань та рухів в Галичині від середньовіччя до новітнього часу, історії населених пунктів Прикарпаття. Проводяться значні наукові дослідження з актуальних питань вітчизняної історії: українського національного руху XVI – початку XX ст. та історичного краєзнавства. В рамках діяльності школи захищено 3 докторські і 24 кандидатських дисертацій, опубліковано 18 монографій, функціонує 1 постійно

				діючий науковий семінар.
11	Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення. (1997 р.)	Мицкан Б.М. докт. біол.наук, професор	Мицкан Б.М. докт. біол.наук, професор	Наукова школа працює над вирішенням актуальних завдань щодо формування структурно-функціонального стану адаптації організму до фізичних навантажень, освоєння нових методів морфофункціональних досліджень. У науковій лабораторії виконується ціла низка досліджень: «Вплив гіпокінезії і рухової активності на фізіологічні системи організму»; «Розробка та наукове обґрунтування рекреаційно-оздоровчих програм для шкільної та студентської молоді». Необхідність вдосконалення системи освіти у підготовці кадрів з фізичного виховання і спорту започаткувала важливий напрямок досліджень «Готовність вчителя фізичної культури до професійної діяльності». Водночас здійснюються наукові пошуки стосовно історії розвитку фізичної культури і туризму, особливостей використання народних рухливих ігор та забав у фізичному вихованні школярів. Наукова школа плідно співпрацює з науковими школами Харкова, Києва, Тернополя, Рівного, Луцька, Львова, а також Жешовського (Польща) та Пряшівського (Словаччина) університетів. Результатами співпраці є проведення Міжнародної наукової конференції «Актуальні проблеми розвитку фізичної культури, спорту і туризму», регулярний випуск фахового наукового журналу «Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура». В рамках діяльності школи захищено 2 докторські і 18 кандидатських дисертацій, опубліковано 5 монографій, організовано 4 міжнародних конференції, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
12	Гірське лісознавство та біоіндикація (2006 р.)	Парпан В.І. докт. біол.наук, професор	Парпан В.І. докт. біол.наук, професор	Діяльність наукової школи спрямована на встановлення та наукове обґрунтування критеріїв стабільності й стійкості різноманітних біологічних та екологічних систем за дії природних і антропогенних чинників, а також розробку науково-методичних засад збалансованого управління екосистемами Карпатського регіону. Дослідження мають фундаментальний і прикладний характер: орієнтовані на вивчення структури й динаміки природних біогеоценозів, їх охорону та відтворення; індикацію, моделювання й

				прогнозування стану природних і антропогенно трансформованих екосистем; встановлення ознак порушення екосистемного гомеостазу й вивчення адаптивних процесів. Наукові здобутки сприяють збалансованому розвитку Карпатського регіону, раціональному використанню природно-ресурсного потенціалу, покращенню стану довкілля, досягненню еколого-безпечних умов проживання населення. В рамках діяльності школи захищено 3 докторські і 11 кандидатських дисертацій, опубліковано 3 монографії, організовано 1 міжнародну конференцію, залучено кошти у суммі 115000 грн. від виконання госпдоговірної тематики 63000 євро в рамках проекту «Tempus», функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
13	Нелінійний функціональний аналіз (2007 р.)	Загороднюк А.В., Лопушанський О.В. докт.фіз.-мат. наук, професори	Загороднюк А.В. докт.фіз.-мат. наук, професор	Основними напрямками дослідження наукової школи є: нескінченновимірний комплексний аналіз, алгебри аналітичних функцій, теорія банахових просторів, поліноми та аналітичні функції на банахових просторах, спектри алгебр аналітичних функцій на банахових просторах та просторах Фреше, спектральні властивості та гіперциклічність операторів композиції на просторах аналітичних функцій банагового простору, глобальна лінеаризація нелінійних відображень на топологічних векторних просторах, дослідження алгебри блочно-симетричних аналітичних функцій та їх спектру, гомоморфізми і диференціювання банахових алгебр аналітичних функцій від нескінченної кількості змінних, гомоморфізми і диференціювання на симетричних добутках топологічних алгебр, структура множини гомоморфізмів деяких алгебр аналітичних функцій на банагових просторах, гомоморфізми та ідеали в алгебрах аналітичних диференційованих функцій на банахових просторах, оператори у просторі аналітичних функцій на банагових многовидах, лінійні підпростори у ядрах поліномів на банагових просторах, властивості спектра алгебр, породжених симетричними (p,q)-поліномами на просторах із симетричною структурою. Напрямки досліджень школи: аналітичні відображення банагових просторів, алгебри аналітичних функцій на банагових просторах; функціональне числення в класах поліноміальних розподілів та

				аналітичних функцій. В рамках діяльності школи діє спільна з Інститутом прикладних проблем механіки і математики імені Я.С. Підстригача НАН України лабораторія нелінійного функціонального аналізу, видається науковий журнал «Карпатські математичні публікації», який входить до міжнародної наукометричної бази даних Web of Science. Учнями школи захищено 3 докторські і 8 кандидатських дисертацій, опубліковано 2 монографії, організовано 1 міжнародну конференцію, залучено кошти у суммі 1121414 грн. від МОН України, функціонує 2 постійно діючі наукові семінари. Представники школи друкуються у рейтингових міжнародних виданнях з високим імпакт-фактором.
14	Історія шкільництва та педагогічна думка Галичини (1995 р.)	Ступарик Б.М. докт. пед.наук, професор	Завгородня Т.К. докт. пед.наук, професор	Продовжує роботу наукова школа, започаткована Б. Ступариком і присвячена вивченню проблем шкільництва Галичини. Діяльність наукової школи спрямована на дослідження маловідомих архівних документів, фактів, забутих робіт галицьких учених та педагогів–практиків, а також на відродження української школи, яка має увібрати в себе кращі народні загальнолюдські ідеали і традиції, здобутки вітчизняної та світової педагогічної думки минулого і сьогодення. Учнями школи захищено 9 докторських і 53 кандидатських дисертацій, опубліковано 29 монографій, організовано 17 міжнародних конференцій.
15	Прикарпатська цивілістична школа (1995 р.)	Луць В.В. докт. юр.наук, професор	Васильєва В.А. докт. юр.наук, професор	Представники школи працюють над проблемою цивільного, корпоративного, сімейного, міжнародного приватного права, цивільного процесу, а також над адаптацією національного законодавства до законодавства ЄС. Учнями школи захищено 4 докторські і 24 кандидатських дисертацій, опубліковано 12 монографій, організовано 3 міжнародних конференцій, функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
16	Екологічний простір сучасної освіти (1998 р.)	Лисенко Н.В. докт. пед. наук, професор	Лисенко Н.В. докт. пед. наук, професор	Наукову школу започатковано за активної співпраці з академіком М. Г. Стельмаховичем, який розпочав досліджувати нові напрями у руслі фундаментальних проблем етнопедагогіки, етновиховання і екологічної освіти в системі «педагог-дитина-батьки-соціум». Основним напрямом діяльності школи є дослідження екологічного

				потенціалу навчально-виховного процесу усіх освітніх ланок в умовах їх ступеневого функціонування на підставі системи наукових поглядів на людину та її місце у світі природи, а не лише суспільних відносин. Розроблена авторська концепція еколого-природничої освіти дітей 3-6 річного віку. Учнями школи захищено 2 докторські і 34 кандидатські дисертації. Науковий доробок школи становить близько 450 наукових праць, у т.ч. 8 монографій, 14 підручників, 6 методичних посібників, 2 програми для ДНЗ і 4 для ВНЗ України. За час діяльності наукової школи проведено: 4 міжнародні, 2 всеукраїнські науково-практичні конференції, 1 міжнародний та 1 всеукраїнський науково-практичні семінари, 1 міжнародний науково-практичний форум, 1 міжнародний науково-практичний симпозіум та ін.
17	«Біохімічна адаптація» (2016 р.)	Лушак В.І. докт.біол.наук, професор	Лушак В.І. докт.біол.наук, професор	Основна ідея діяльності школи полягає у з'ясуванні механізмів адаптації живих організмів до дії несприятливих чинників на основі комплексної оцінки інтенсивності вільно-радикальних процесів, а також у розробці способів підвищення захисного потенціалу організмів шляхом використання м'якого стресу та природних речовин стимуляторів захисних систем. Учнями школи захищено 2 докторські і 11 кандидатських дисертацій, опубліковано розділи у закордонних монографіях. Представники школи друкуються у рейтингових міжнародних виданнях з високим імпаکت-фактором. Функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
18	Розвиток виробничо-господарських структур аграрного сектора економіки (2013 р.)	Баланюк І.Ф. докт.е.н., проф	Баланюк І.Ф. докт.е.н., проф	Діяльність наукової школи спрямована на дослідження функціонування виробничо-господарських структур аграрного сектора економіки; розкриття особливостей діяльності аграрних підприємств та господарств населення; розробку моделей підвищення ефективності господарювання, які стосуються окремих складових діяльності аграрних підприємств. Учнями школи захищено 1 докторську та 15 кандидатських дисертацій, опубліковано 10 монографій, організовано 3 міжнародних конференції. Представники школи друкуються у вітчизняних та

				зарубіжних фахових виданнях. Функціонує 1 постійно діючий науковий семінар.
--	--	--	--	---

Проректор з наукової роботи



Handwritten signature of A.V. Zagorodnyuk.

А.В. Загороднюк